

Posudek oponenta práce

ŠTILLEROVÁ, Aneta. *Angažovanost zaměstnanců*. Praha, 2012. 102 s. včetně 13 příloh. Diplomová práce (Mgr.). Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Katedra andragogiky a personálního řízení. Vedoucí práce PhDr. Michaela Tureckiová, CSc.

1. Obsah a struktura práce

Diplomantka zvolila téma velmi dobře korespondující s odborným zaměřením katedry. Za cíl práce si stanovila odpovědět na otázku, zda angažovanost jako pracovní postoj obohacuje teorii pracovní motivace o nové aspekty aktivace a identifikace. První dílčí cíl spočíval v nalezení a systematickém utřídění těch pojetí angažovanosti, která přinášejí vlastní definici a obhajují angažovanost jako samostatný pojem, druhým bylo představit různé modely angažovanosti, kdy na základě kompilace odborných zdrojů budou přiblíženy specifické faktory a efekty tohoto konceptu. Obecně lze tak její přístup charakterizovat jako teoreticko-kompilační studii, která je zaměřena na utřídění přístupů k pojmu angažovanost zaměstnanců a na hledání vztahů mezi tímto pojmem a dalšími, vyjadřujícími pozitivní pracovní postoje, čímž má být identifikována opodstatněnost a svébytnost pojmu angažovanost zaměstnanců.

Text je vzhledem k záměru strukturován vcelku logicky a opodstatněně do čtyř základních kapitol (bez Úvodu a Závěru). První se věnuje klasickým teoriím pracovní motivace, druhá stěžejním aspektům pozitivních pracovních postojů, třetí kapitola prezentuje významné přístupy definující angažovanost jako samostatný pojem a čtvrtá představuje zásadní modely zaměstnanecké angažovanosti. Linie výkladu se mi jeví jako promyšlená, přehledná a srozumitelná.

Soubor příloh (převzatých, avšak pečlivě odkazovaných) je bohatý (13 položek). Nelze mu upřít informační zajímavost a ilustrativnost, ovšem rozhodně měl být zařazen až za Soupisem bibliografických citací, optimálně měl tvořit jedinou společnou kapitolu a mít na začátku seznam s názvy jednotlivých příloh (většinou z nich by navíc stačila jen půlka stránky). I přesto se lze dopočítat, že rozsah textu zjevně převyšuje požadovaný standard.

2. Odborná úroveň

Dle mého názoru byly cíle práce formulovány vhodně a bylo jich dosaženo. Dá se konstatovat, že autorka navázala na aktuální stav poznání řešené problematiky. Vedle poměrně systematických a utříděných kompilací neopomněla prezentovaná stanoviska shrnout a také je adekvátně glosovat. Ukázkou toho jsou pasáže textu např. na s. 34 (předposl. odst.), s. 36 a 38 (posl. odst.), úvahy na s. 40–41 a také celkově zdařilý Závěr. Myslím, že autorka podala zasvěcený přehled o postavení a de facto i opodstatnění analyzovaného pojmu angažovanost zaměstnanců (a nastínila další možné náhledy na něj) a určitým způsobem též projasnila některé terminologické souvislosti nacházející se na společné půdě vědních specializací sociologie práce, psychologie práce a sociální psychologie práce. To považuji za originální a přínosné.

Nemohu se ale zbavit dojmu, že výklad týkající se postojů (s. 31) by si zasloužil větší plochu, třeba i zmínku o jejich tendenci vytvářet konzistentní trsy (clustery). To je princip, jenž by některé struktury pracovních postojů vysvětlil názorněji a možná také

jednodušeji než prameny, o které se diplomantka opírá. (To ale není tolik její chyba jako spíše oněch pramenů, podobně např., při veškeré úctě ke Kahnově koncepci, se mnohé dá možná snadněji vymezit konceptem konvergentních a divergentních sociálních rolí.) Dále se domnívám, že zmiňované hawthornské experimenty (na s. 32–33) mají ve svém důsledku trochu širší vyznění. Pokud byla koncepce human relations v personalistické či v „sociálněpsychologicko-pracovní“ literatuře někdy interpretována tak, jak autorka uvádí, jednalo se o dosti značné zjednodušení. (Proto viz bod 6.)

3. Práce s literaturou

Kvalitní a sofistikovaná kompilace, kterou autorka předvedla, je také adekvátně literárně zajištěna: bibliografické citace za textem zabírají téměř 11 stran a představují cca 80 položek (z nich jen 7 v češtině) tištěných i elektronických pramenů, mezi nimiž se často objevují statě z odborných periodik světového jména. Podoba citací a odkazů v textu ctí předepsanou normu.

4. Grafické zpracování

Úpravu textu považuji za vzornou, všechny přílohy jednoduše, ale řádně graficky i obsahově zpracované.

5. Jazyková úroveň

Text je pojednán velmi dobře zvládnutým, srozumitelným jazykem s adekvátně odborným terminologickým aparátem a vhodnými, výstižnými formulacemi.

Na druhé straně jsem i při běžném, tj. nekorektorském čtení zachytil některé nesrovnalosti, které celkově pozitivní dojem z předloženého textu drobně kazí. Předně je tu téměř „infekčně“ rozšířená tendence k záměně pomlčky a spojovníku: např. na s. 19, 8. ř. zd., a na s. 26, 9. ř. zd., je podoba pomlčky správná, na s. 18, 5. ř. sh.; s. 27, 7. ř. sh.; s. 64, 4. ř. zd.; s. 75, 3. ř. zd., a jinde je místo ní spojovník. Na s. 20, 3–2 ř. zd., patrně něco vypadlo, věta nedává smysl. Na s. 22, 13. ř. sh., je zvrtná částice 2x; s. 23, 11. ř. sh., překlep ve jméně; s. 30, 3. ř. sh., špatný pád a o ř. níž chybí interpunkce. Na s. 32 je parafráze Štikara doslovná jako na straně předchozí, což čtenáře zarazí. Na s. 42, 1. odst. sh., nemá koncept angažovanosti shodu se slovesy, na s. 65 uprostřed chybí ukončení závorky. I přes dnešní celkové rozvolnění oficiálního jazyka bych v odborném textu dal přednost tvaru „mohou“ před „můžou“ (s. 74, 6. ř. zd.).

6. Podněty k rozpravě

Byl bych rád, kdyby diplomantka přiblížila podstatu a závěry tzv. hawthornských studií a z nich plynoucí koncepci human relations. Za druhé by mě zajímaly principy její v textu průběžné labelizace autorů a odborníků na akademiky, teoretiky, empiriky a praktiky. Kým je třeba takový E. Mayo, popř. W. Kahn?...

7. Závěrečné hodnocení práce

Vyslovené poznámky a připomínky neshledávám natolik závažné, aby mi bránily považovat předložený text za velmi kvalitní splnění diplomového úkolu, na němž není těžké rozpoznat jak značný stupeň pracnosti, tak současně autorčino osobní nasazení, alias angažovanost. Práci **doporučuji k obhajobě** s navrhovanou klasifikací **výborně**.

V Praze 29.05.2012

PhDr. Jiří Reichel, Ph.D.